

บันทึก

เรื่อง การตีความมาตรา ๑๔๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

กระทรวงมหาดไทยมีหนังสือ ที่ มท.๐๒๑๑/๙๖๑๗ ลงวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๒๒ ถึงเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาขอให้พิจารณาให้ความเห็นในปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการสอบสวนเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๔๓ วรรคสอง (ก) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ว่า

(๑) ในกรณีที่พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนถ้อยคำผู้ต้องหา แต่ผู้ต้องหาไม่ยอมให้การโดยอ้างว่า จะไปให้การในชั้นศาล เมื่อพนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเสร็จสิ้น จึงมีความเห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหา และเสนอสำนวนการสอบสวนไปให้พนักงานอัยการพิจารณา ผู้ต้องหาร้องเรียนขอความเป็นธรรมต่อพนักงานอัยการ พร้อมกับอ้างพยานหลักฐานฝ่ายผู้ต้องหา พนักงานอัยการจึงสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนพยานฝ่ายผู้ต้องหาตามที่ผู้ต้องหากล่าวอ้าง มีปัญหาว่า การสั่งของพนักงานอัยการดังกล่าวนั้นเป็นการสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๔๓ วรรคสอง (ก) หรือไม่ กล่าวคือ การสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติมมิได้จำกัดเฉพาะให้สอบสวนเพิ่มเติมแต่เฉพาะพยานฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดหรือจะต้องจำกัดเฉพาะแต่ที่พนักงานสอบสวนไว้แล้ว แต่มีข้อบกพร่อง เท่านั้น

(๒) ในกรณีที่พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเสร็จแล้ว ส่งสำนวนให้พนักงานอัยการพิจารณา พนักงานอัยการเห็นว่า การกระทำของผู้ต้องหาในสำนวนการสอบสวนอาจเป็นความผิดในข้อหาอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับข้อหาเดิม จึงสั่งฟ้องและยื่นฟ้องคดีในข้อหาที่พนักงานสอบสวนได้สอบสวนไว้แล้วต่อศาล และสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมเพื่อรวบรวมพยานหลักฐานซึ่งมีใช้เพื่อประโยชน์ในการสั่งฟ้องคดีที่พนักงานสอบสวนได้สอบสวนไว้แล้ว มีปัญหาว่าการสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติมของพนักงานอัยการนั้น เป็นการสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติมตามมาตรา ๑๔๓ วรรคสอง (ก) หรือไม่ หากไม่ถือเป็นการสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติมที่พนักงานสอบสวนต้องปฏิบัติแล้ว จะต้องสั่งพนักงานสอบสวนดำเนินการอย่างไร

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๖) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้ว มีความเห็นดังนี้

(๑) เมื่อพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบส่งสำนวนการสอบสวนมายังพนักงานอัยการ และพนักงานอัยการรับสำนวนนั้นไว้แล้ว คดีตามการสอบสวนนั้นย่อมตกอยู่ในหน้าที่ของพนักงานอัยการที่จะพิจารณาสั่งคดีและดำเนินการตามที่กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญากำหนดต่อไป สำหรับกรณีตามปัญหาข้อที่หนึ่งนั้น หากพนักงานอัยการเห็นว่า การสอบสวนของพนักงานสอบสวนยังไม่ได้ความชัดในประเด็นเรื่องใดหรือพยานหลักฐานที่รวบรวมได้ยังไม่ครบถ้วน

บริบูรณ์ และมีความจำเป็นที่จะต้องหาพยานหลักฐานหรือดำเนินการอย่างอื่นใดที่เกี่ยวกับความผิดที่กล่าวหาเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือพิสูจน์ความผิดและเพื่อจะเอาตัวผู้กระทำความผิดมาฟ้องลงโทษแล้ว พนักงานอัยการย่อมมีอำนาจที่จะสั่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมในประเด็นเรื่องนั้นหรือในสิ่งที่ต้องการได้ตามที่พนักงานอัยการเห็นสมควร และโดยที่ไม่ มีบทบัญญัติของกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับที่อาศัยอำนาจกฎหมายใดห้ามมิให้มีการสอบสวนพยานฝ่ายผู้ต้องหา หรือจำกัดอำนาจในการสั่งสอบสวนเพิ่มเติมของพนักงานอัยการว่า จะกระทำ ได้เฉพาะพยานหลักฐานที่พนักงานสอบสวนได้สอบสวนไว้แล้ว ดังนั้น การที่พนักงานอัยการสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนพยานของฝ่ายผู้ต้องหา จึงเป็นการสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติม ตามมาตรา ๑๔๓วรรคสอง (ก) ^๑ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และพนักงานอัยการย่อมกระทำได้ โดยไม่จำกัดว่าการสอบสวนเพิ่มเติมนั้นจะต้องกระทำเฉพาะพยานฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือเฉพาะที่พนักงานสอบสวนได้สอบสวนไว้แล้ว แต่มีข้อบกพร่อง เท่านั้น

(๒) สำหรับในปัญหาข้อที่สองนั้น โดยปกติพนักงานอัยการอาจสั่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมตามที่เห็นสมควรเพื่อส่งการต่อไปตามอำนาจหน้าที่ได้อยู่แล้ว กรณีอาจเป็นไปได้ว่า นอกจากผิดกฎหมายในข้อหาที่พนักงานสอบสวนได้สอบสวนไว้แล้ว การกระทำของผู้ต้องหาในสำนวนการสอบสวนนั้นอาจผิดกฎหมายในเรื่องอื่นอีกด้วยก็ได้ ฉะนั้น นอกจากพนักงานอัยการจะสั่งฟ้องผู้ต้องหาตามสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนแล้ว พนักงานอัยการย่อมมีอำนาจสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมในความผิดอื่นที่หากมีอยู่ในการกระทำของผู้ต้องหาในสำนวนการสอบสวนอีกด้วยได้ โดยเหตุผลเช่นเดียวกับที่กล่าวใน (๑) เพราะการสั่งสอบสวนเพิ่มเติมของพนักงานอัยการนั้นมิได้มีข้อจำกัดว่าจะกระทำเฉพาะในข้อหาที่พนักงานสอบสวนได้ทำการสอบสวนไว้แล้วเท่านั้น การสอบสวนเกี่ยวกับบุคคลในเรื่อง

^๑ มาตรา ๑๔๓ เมื่อได้รับความเห็นและสำนวนจากพนักงานสอบสวนดังกล่าวในมาตราก่อนให้พนักงานอัยการปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่มีความเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง ให้ออกคำสั่งไม่ฟ้อง แต่ถ้าไม่เห็นชอบด้วย ก็ให้สั่งฟ้องและแจ้งให้พนักงานสอบสวนส่งผู้ต้องหาเพื่อฟ้องต่อไป

(๒) ในกรณีมีความเห็นควรสั่งฟ้อง ให้ออกคำสั่งฟ้องและฟ้องผู้ต้องหาต่อศาลถ้าไม่เห็นชอบด้วยก็ให้สั่งไม่ฟ้อง

ในกรณีหนึ่งกรณีใดข้างต้น พนักงานอัยการมีอำนาจ

(ก) สั่งตามที่เห็นควร ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมหรือส่งพยานคนใดมาให้ซักถามเพื่อส่งต่อไป

(ข) วินิจฉัยว่าควรปล่อยผู้ต้องหา ปล่อยชั่วคราว ควบคุมไว้ หรือขอให้ศาลชั่ง แล้วแต่กรณี และจัดการหรือสั่งการให้เป็นไปตามนั้น

ในคดีฆาตกรรม ซึ่งผู้ตายถูกเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ฆ่าตาย หรือตายในระหว่างอยู่ในความควบคุมของเจ้าพนักงานซึ่งอ้างว่าปฏิบัติราชการตามหน้าที่ อธิบดีกรมอัยการหรือผู้รักษาการแทนเท่านั้นมีอำนาจออกคำสั่งฟ้องหรือไม่ฟ้อง

เกี่ยวกันนั้นจะถูกจำกัดมิให้กระทำได้อีกก็แต่เฉพาะเมื่อมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีตามมาตรา ๑๔๗^๒ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเท่านั้น

(ลงชื่อ) อมร จันทรมบูรณ์

(นายอมร จันทรมบูรณ์)

รองเลขาธิการ ฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๖๒

^๒ มาตรา ๑๔๗ เมื่อมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีแล้ว ห้ามมิให้มีการสอบสวนเกี่ยวกับบุคคลนั้นในเรื่องเดียวกันนี้อีก เว้นแต่จะได้พยานหลักฐานใหม่อันสำคัญแก่คดี ซึ่งน่าจะทำให้ศาลลงโทษผู้ต้องหา นั้นได้.